

Den första påskan
Påsk betyder: gå förbi

- Blodet från ett felfritt lamm ströks
på dörrposterna

→ räddades från den
sista plågan
(förstfödda skulle
dö)

När de marcherade genom
Röda havet

→ folket (Israel) föds

- När de kom till Egypten var de ca 70
nu: åtminstone 600 000?

som marcherade till berget Sinai

Guds lagar

Gavs via Mose

bl.a de 10 buden

. alla samhällen mår bra av att
följa dem

- Finns totalt ca 600 Lagar

• Betonas framförallt:

- 1) Ömsorg/skydd för svaga i samhället
• föräldralösa, änkor, gamla, främlingar
- 2) Ekonomi/handel
• rätt väg och vikt
• inga mutor, ingen korruption
- 3) Djur och natur

Men när det går fel...
Man bryter mot ~~de~~ föreskrifter...

Syndens Lön är döden...

Gud är helig, tål inte synd,
kan inte se mellan fingrarna...

Lösning? (Gud älskar människan)

- En oskyldig ställföreträdare
tar straffet

· På Mose tid: Ett oskyldigt
felfritt djur: lamm
tjur (folket, kung)
duva (fattig)

- Bekänne sin "synd" med händerna på huvudet
och djuret tog straffet
→ blev förlåten

- Är man kristen så ser man detta som en förebild för: Jesu död som ett ^{oskyldigt, felfritt} offerlamm

Förbundet

- Gud ingår förbund med folket
• OM ni följer mina lagar
så lovar jag att välsigna er
och beskydda er.

- Få sitt land
 - fred
 - framgång (rikt)
 - bra klimat
 - goda skördar
 - hälsa

MEN

om man vänder förbundet
ryggen
(struntar i Guds föreskrifter)

→ krig / förlust

. skördarna uteblir / torka

. → fattigdom / svält / sjukdom

Om de ändå inte ville vända om till Gud

→ De ~~kastas~~ körs ut från det utlovade
landet

MEN

Gud skulle ändå aldrig svika sitt förbund
helt överge dem

Förbundet

Efter 40 år i öknen
så leder Josua in folket i Kanaans
land

· Jeriko osv

· Lite åt gången får de kontroll
över delar av landet

Berättas om i: Josua och

Domarboken
ledare

Domartiden var en dålig tid
· Inga bra ledare

· Merneptah stenen nämner
Israel som ett folk i
Kongens land 1200 f.kr

Kunga tiden

- De tre första kungarna:

1000 f.kr. {
- Saul
- David - mest berömda
- Salomo - mycket vis

Nationen växer fram

- Först kontroll över de centrala bergiga delarna (Västbanken)
- Arkeologin har konstaterat stor befolkningsökning ca 1200 f.kr
- ny typ av hus (israeliska)
- dieten saknar gris

- David enar riket
 - får kontroll över hela "Israel"
 - Han gör Jerusalem till h:stad
- Salomo byggde templet
 - landet hade fred
 - hade kontroll ända till floden Eufrat
 - Höjdpunkten!!!

Men... Salomo slutade
småningom följa Guds föreskrifter

- börja tillbe andra gudar
vid sidan om Gud

att riket splittras i 2 delar:
(Efter Salomos död)

- Nordriket (Israel)
- Sydriket (Juda)

Nordrikets kungar var alla
dåliga (ville inte följa Moseföreskrif-
ter)

(h:stad
Samarita)

· tillbad andra gudar (Baal)

· som värst offrade människor

· tillbad stjärnorna

- Men (ofta) rikare/mäktigare än Juda

- Blir erövrade och bortförda i fångenskap
av Assyrien

· återvänder aldrig... (~~9~~ 600-
talet)

Sydriket (Judo)

- Både bra och dåliga
kungar
- Davids att fortsatte att regera
Jerusalem var huvudstad

Profeter

- Försökte få kungen och folket att ~~fol~~ leva efter Mose föreskrift^{er}
 - lev rätt
 - utnyttja inte de svaga (änkor, föräldra^{lösa})
 - tillbe inte andra gudar

↳ ibland tider av "väckelse"
under kungar som

Hiskia
Josafat
Josia...

Kända profeter:

Nordriket: Elia och Elisa

Sydriket: Jesaja och Jeremia
(böcker i Bibeln)